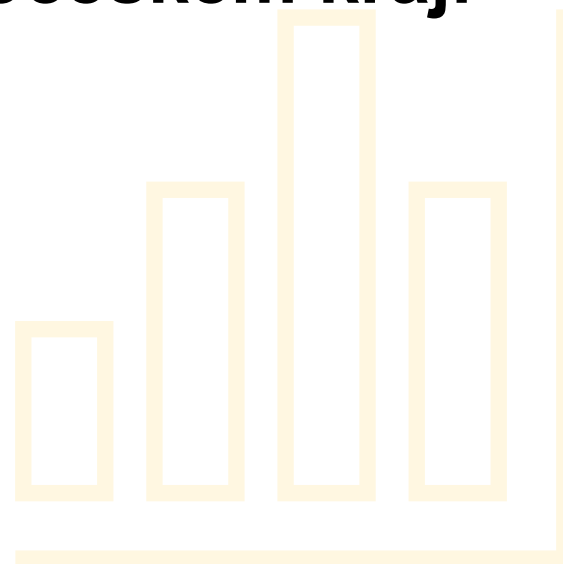

Analýza kulturního prostředí Středočeského kraje

kapitola: školy a kultura ve Středočeském kraji

říjen 2023 bez jazykové korektury

Zadavatel:

Středočeského kraj
Zborovská 11
15021 Praha

Zpracovatel:

ONplan lab, s.r.o.
Karmelitská 18/379,
118 00 Praha 1 - Malá Strana

Zpracovatelský tým:

Ing. Mgr. Markéta Čiháková

Ing. arch. Tereza Kafková

Mgr. Laura Pavlíková

MgA. Olga Škořochová Bláhová

Obsah

ANALÝZA KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	1
KAPITOLA: ŠKOLY A KULTURA VE STŘEDOČESKÉM KRAJI	1
1. ÚVOD	5
2. SPOKOJENOST S NABÍDKOU V MÍSTĚ ŠKOLY A ČETNOST NÁVŠTĚV.....	6
3. SPOKOJENOST S KVALITOU NABÍDKY A ZDROJE INFORMACÍ, FAKTORY PRO VÝBĚR.....	8
4. HLAVNÍ BARIÉRY NÁVŠTĚVY A HODNOTA NÁVŠTĚVY KULTURY	12
5. PODNĚTY A NÁPADY	15
6. SOUHRN ZJIŠTĚNÍ KAPITOLY	16
PŘÍLOHA Č. 1: SEZNAM ŠKOL A POČET RESPONDENTŮ	18

1. Úvod

Dotazníkové šetření představuje vstupní sondu do účasti škol na kulturním programu v rámci školního programu. Smyslem dotazníku je podchytit rámcovou představu o tom, kam školy jezdí, jaké faktory nejvýznamněji ovlivňují výběr programu, co pro ně představuje největší bariéry při návštěvě kultury a jak zachází se situací, když je ve třídě žák, který se programu z různých důvodů zúčastnit nemůže.

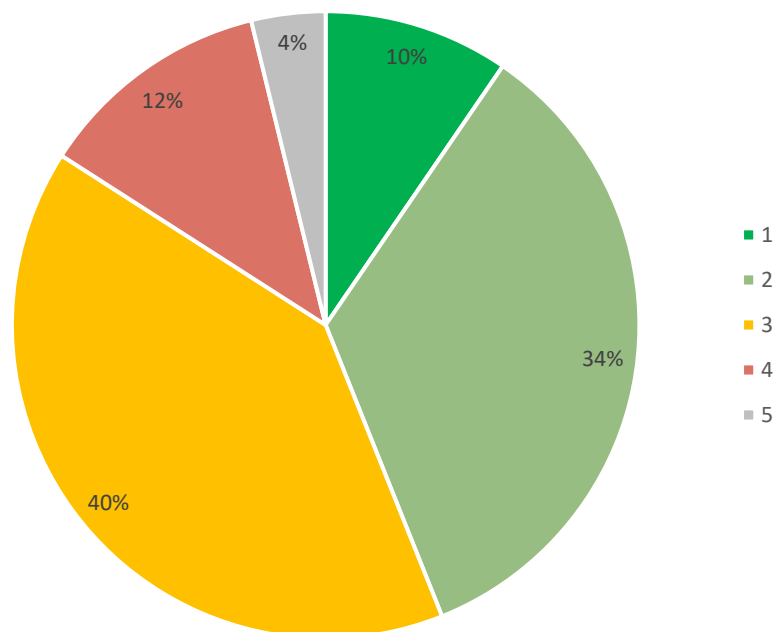
Návštěva kulturního programu v rámci školního programu je totiž pro některé žáky jedinou možností účasti, proto by měla být maximálně podporována.

V rámci dotazníkového šetření byli osloveni zástupci zejména středních škol převážně zřizovaných Středočeským krajem. Celkem na dotazník odpovědělo 157 respondentů ze 74 škol (příloha č.1). Odpovídat za školu měla osoba, která má o účasti na kulturní nabídce přehled, případně získat více respondentů za školu.

2. Spokojenost s nabídkou v místě školy a četnost návštěv

Na otázku: „*Jak jste spokojeni s nabídkou kulturního programu pro školy ve vašem městě?*“ odpovídali zástupci škol **průměrnou známkou: 2,7** (graf 1). Lepší známky získaly větší obce s rozšířenou působností (ORP), které mají rozmanitější vybavenost. Podařilo se získat odpovědi z 23 z celkem 26 ORP ve Středočeském kraji. Průměrné známky v jednotlivých městech závisejí i na počtu respondentů (s větším počtem hodnotitelů se průměrná známka více přibližuje ke středu škály), který se liší, neuvádíme proto hodnocení konkrétních měst.

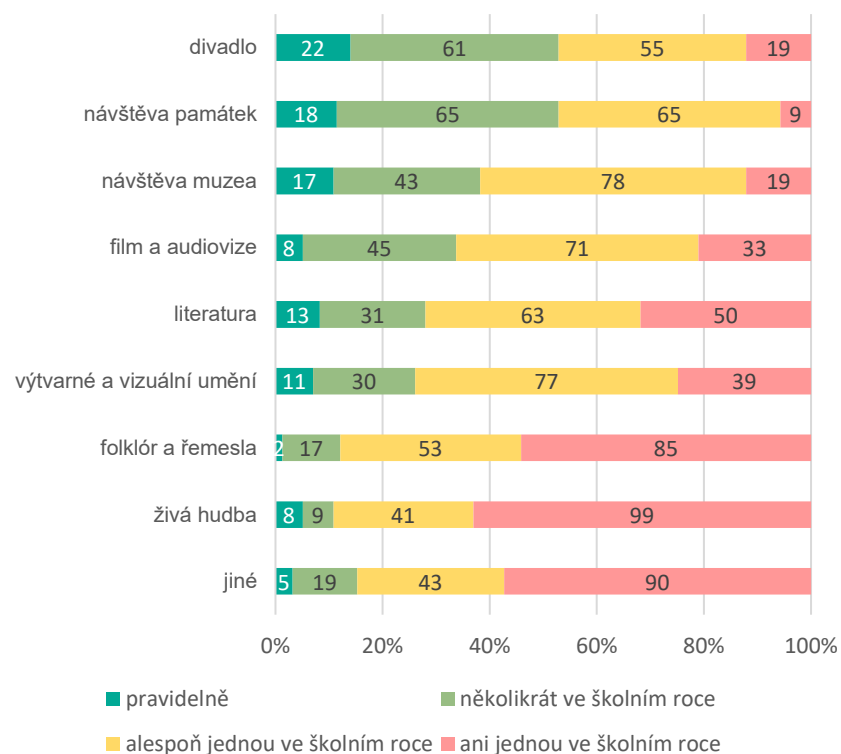
graf 1 Spokojenost s nabídkou kulturního programu pro školy ve městě, kde se škola nachází

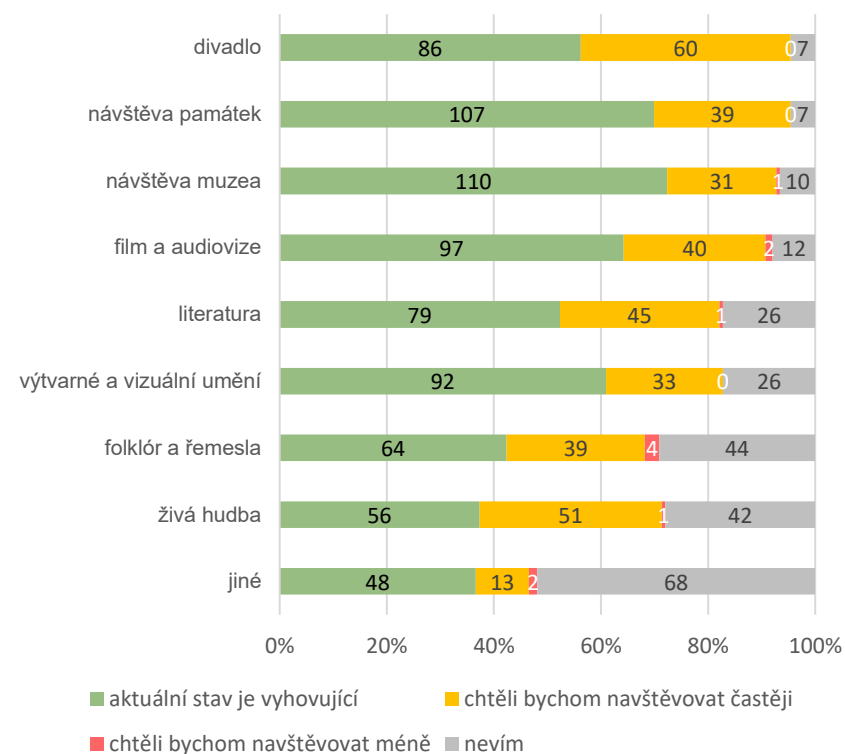
Další otázka se týkala četnosti návštěvy různých typů kulturních aktivit. Nejvíce (součet odpovědí *pravidelně a několikrát ve školním roce*) navštěvují školy divadlo a památky, nejméně naopak živou hudbu (graf 2).

Co se týče spokojenosti s četností návštěv kulturních akcí, nejvíce by respondenti uvítali zvýšení frekvence navštěvování divadla a živé hudby, dále literárních akcí. Nejvíce jsou respondenti spokojeni s četností návštěv muzeí a památek. (graf 3).

graf 2 Četnost návštěvy kulturního programu školou během školního roku

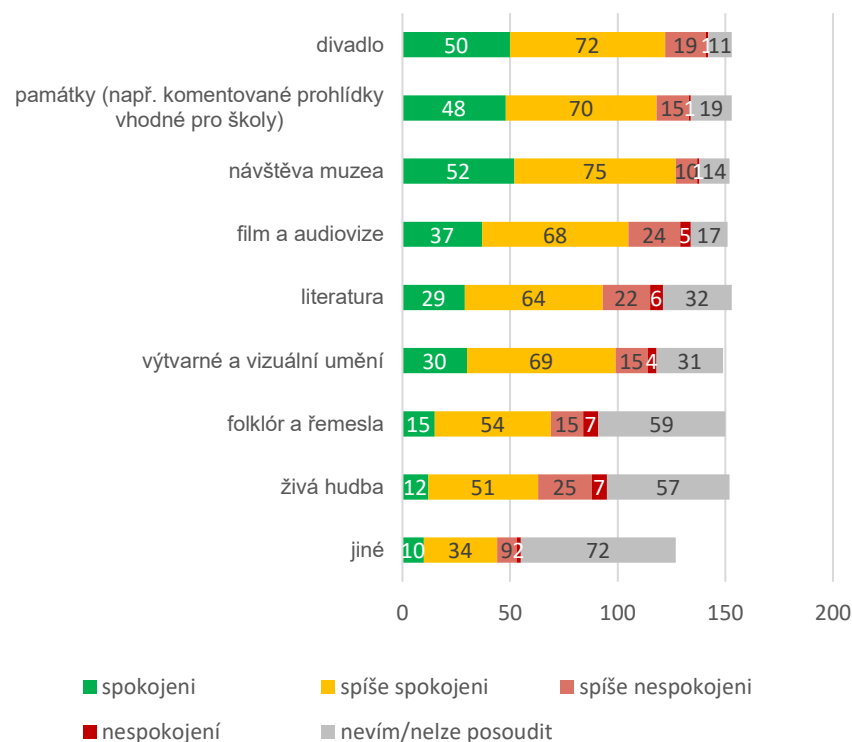
graf 3 Zájem o zvýšení četnosti návštěv kulturních akcí

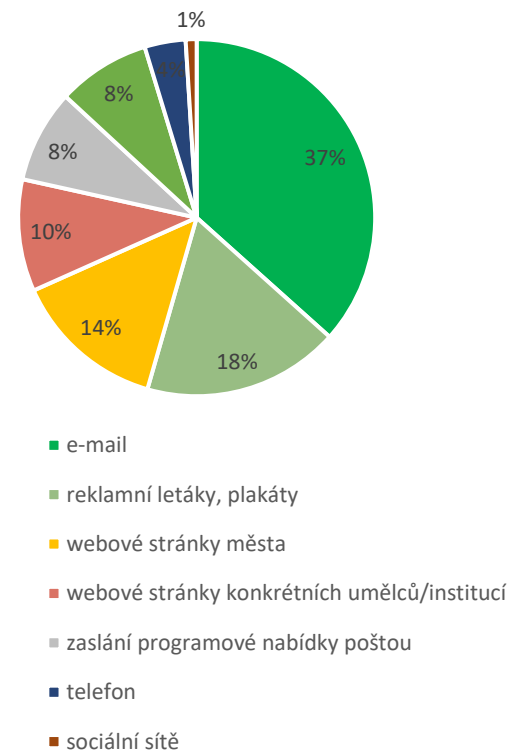
3. Spokojenost s kvalitou nabídky a zdroje informací, faktory pro výběr

Nejvíce jsou zástupci škol spokojeni s kvalitou nabízeného programu v oblasti divadla, památek a muzeí. Vnímaná kvalita nabízeného programu koreluje s četností návštěv. Nejméně spokojeni jsou s kvalitou nabídky živé hudby a akcemi spojenými s folklórem a řemesly (graf 4). Informace o kulturní nabídce školy preferují získávat e-mailem a reklamními letáky či plakáty. Třetím nejčastějším způsobem, který považují za efektivní je sledování webových stránek města, ve kterém se daná škola nachází, 10 % pak skrze web institucí (graf 5).

graf 4 Spokojenost s kvalitou dostupného kulturním programu pro školy

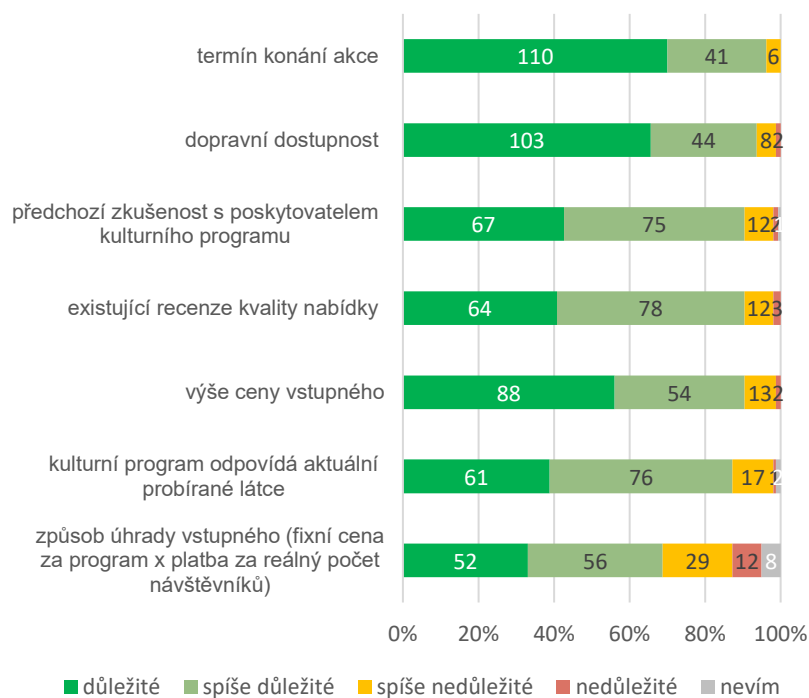
graf 5 Preferované způsoby získávání informací o kulturní nabídce

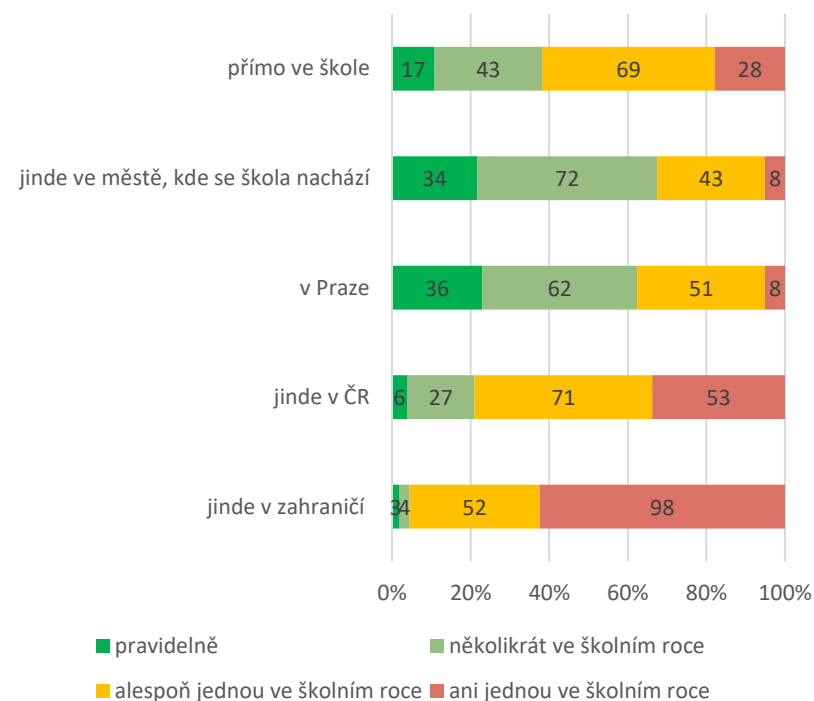

graf 6 přináší přehled nejdůležitějších faktorů pro výběr kulturní akce, kterou škola s dětmi navštíví. Nejdůležitějšími faktory jsou termín konání akce a dopravní dostupnost. Jako převážně důležité jsou však hodnoceny i všechny ostatní faktory – předchozí dobré zkušenosti s poskytovatelem kulturního programu, recenze, cena vstupného i soulad programu s aktuální probíranou látkou, jediný mírně slabší faktor je způsob úhrady vstupného. Jelikož je nejdůležitějším faktorem dopravní dostupnost akce, odpovídá tomu i fakt, že školy nejčastěji navštěvují kulturní akce ve městě, kde se škola nachází nebo v Praze. Další nejčastější formou je konání kulturního programu přímo ve škole (graf 7). Téměř 70 % respondentů navštěvuje alespoň jednou ročně kulturu jinde v ČR a téměř 40 % v zahraničí.

graf 6 Důležitost faktorů ovlivňujících výběr kulturního programu

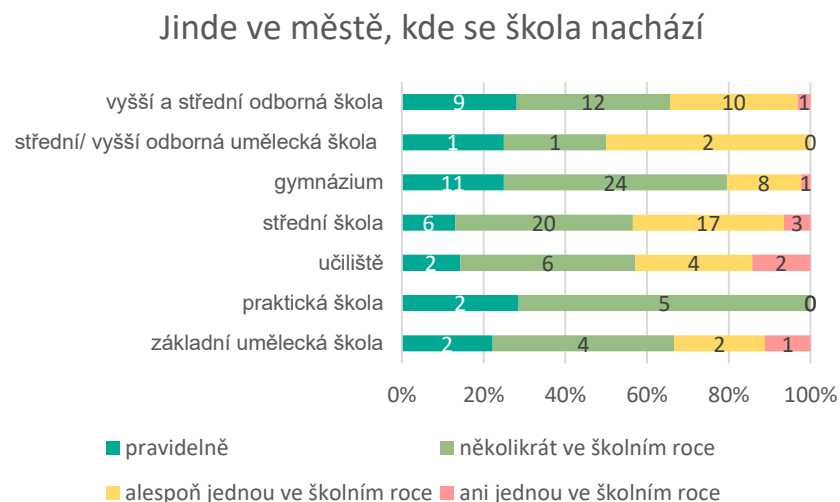
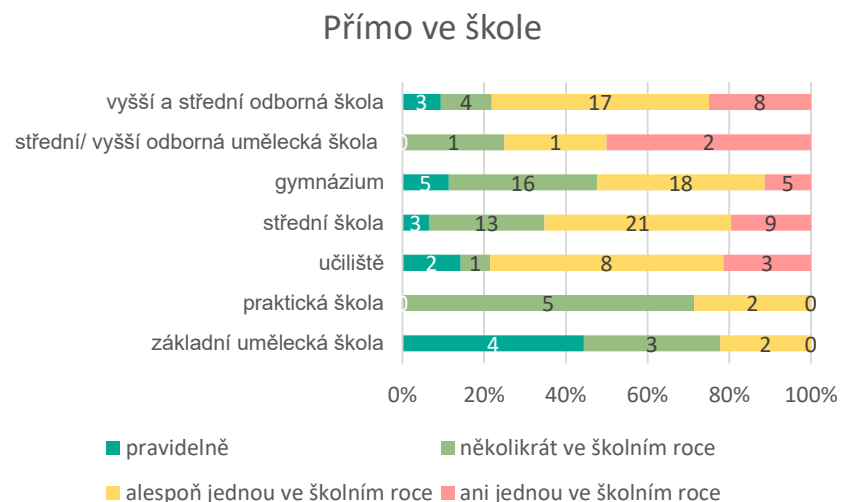

graf 7 Kde školy kulturní program nejčastěji navštěvují

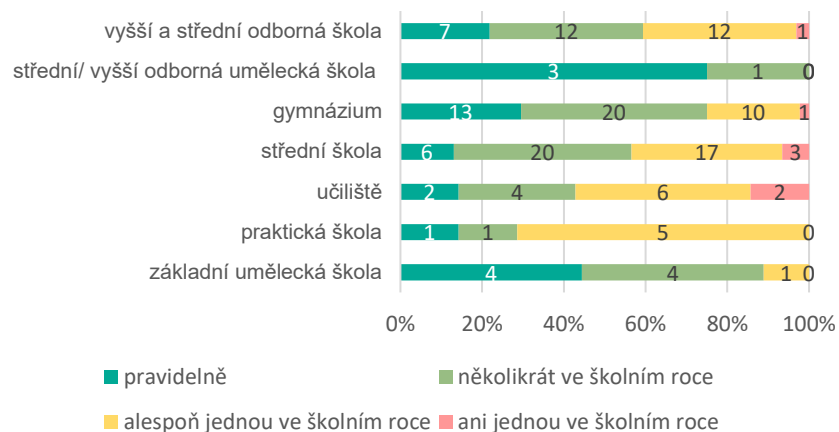

Následující *sestava grafů 8* přináší přehled o tom, kde nejčastěji jednotlivé typy škol navštěvují kulturní program. Návštěva kulturního programu přímo ve škole je nejčastější na praktických školách, základních uměleckých školách a v případě gymnázií a středních škol, což může být dáno potřebami žáků, vlastní iniciativou školy či prostorovými možnostmi konkrétních škol. Kulturní program jinde ve městě, kde se škola nachází, navštíví pravidelně, několikrát v roce nebo alespoň jednou v roce téměř všechny školy. Do Prahy jezdí alespoň jednou ročně téměř všechny školy, většina z nich i vícekrát, nejčastěji pak školy umělecké. Návštěva kulturních událostí jinde v rámci ČR je u všech typů škol výrazně méně častá, na většině škol však probíhá alespoň jednou ročně. Do zahraničí vyrazí za kulturou alespoň jednou ročně cca 40 % škol, pravidelně jezdí pouze jednotky škol, jejichž součástí je i vyšší odborná škola. Mezi školy, které uvádějí, že nenavštěvují vůbec program ve městě, kde se škola nachází, v Praze nebo jinde v ČR patří střední školy nebo učiliště.

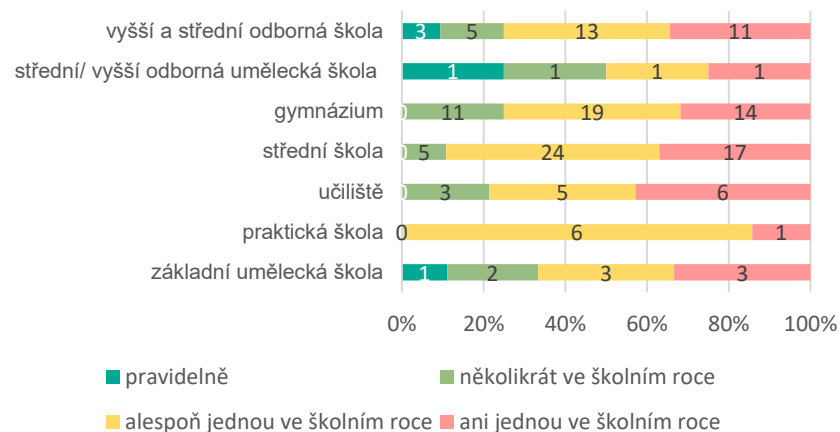
sestava grafů 8 Kde školy kulturní program nejčastěji navštěvují – dle typu škol

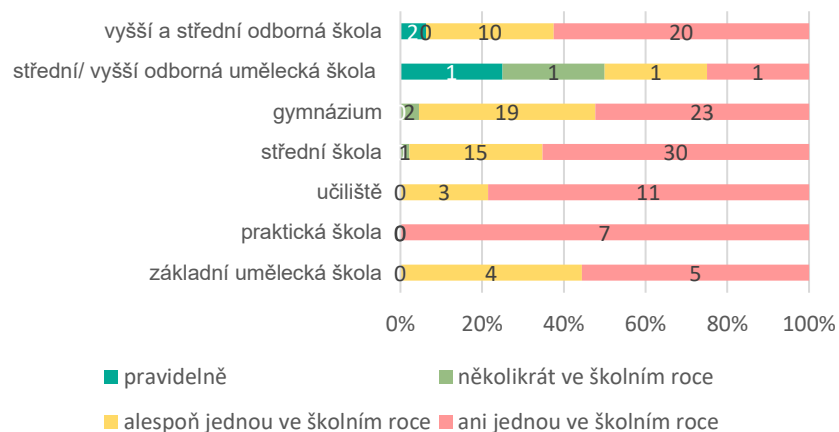
V Praze

Jinde v ČR

Jinde v zahraničí

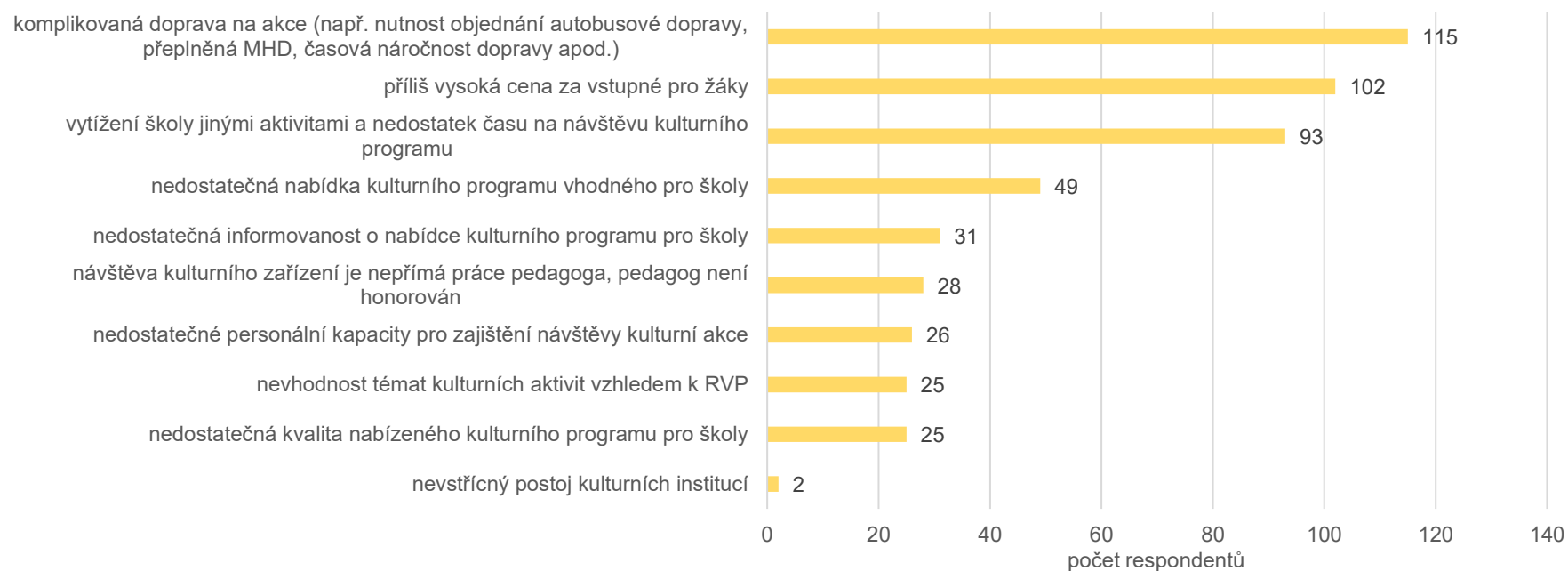

4. Hlavní bariéry návštěvy a hodnota návštěvy kultury

Největšími bariérami v návštěvnosti kulturních akcí jsou komplikovaná doprava na akci, příliš vysoká cena vstupného pro žáky nebo vytížení školy jinými aktivitami a nedostatek času na návštěvu kulturního programu (graf 9).

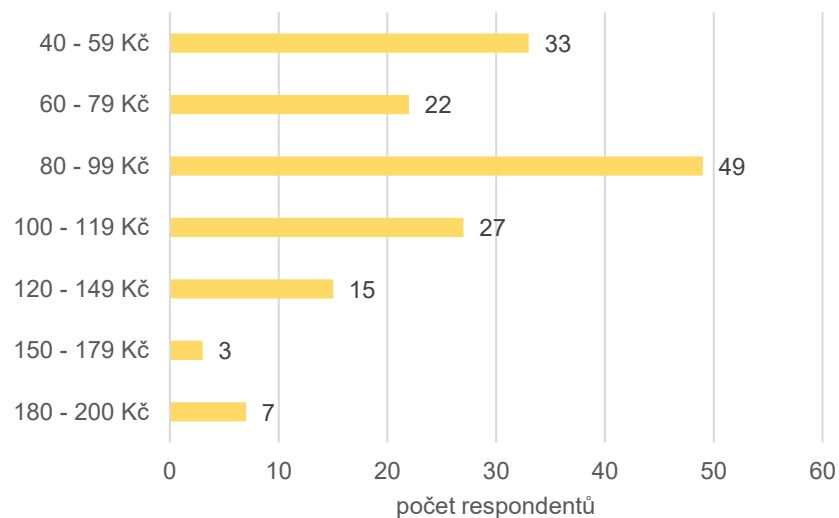
Mimo předdefinované odpovědi uváděli školy jako jiné bariéry nutnost suplování za pedagoga, který je na akci, nezájem ze strany žáků, nevstřícný postoj vedení školy a omezení kapacity akce na 25 žáků, přičemž ve třídách bývá až 32 žáků.

graf 9 Bariéry v návštěvnosti kulturních akcí

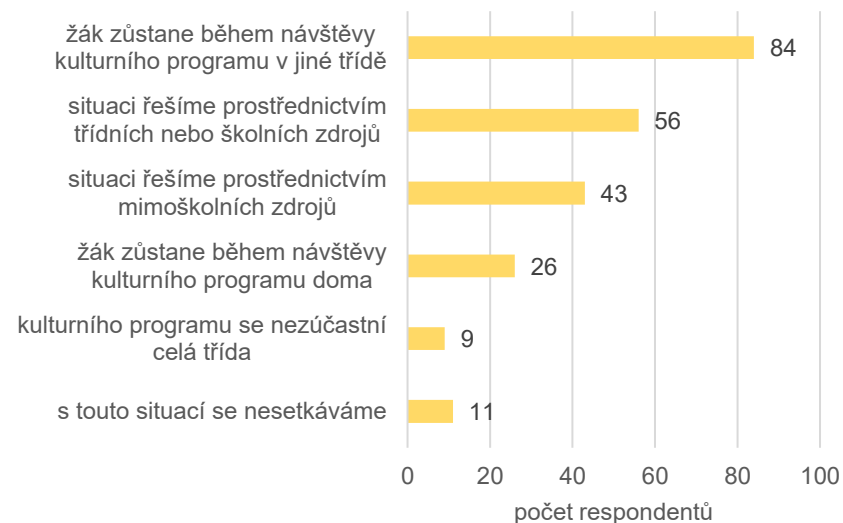

Maximální výše ceny vstupného by se měla dle respondentů pohybovat do 100 Kč, což uvedlo 67 % respondentů. Celkem 21 % uvedlo, že by měla být maximálně do 60 Kč (graf 10). V souvislosti s cenovou náročností návštěvy kulturního programu byli respondenti dotazováni, jak řeší situaci, pokud si nějaký z žáků nemůže dovolit návštěvu kulturního programu. Nejčastější formou řešení je, že žák zůstane během programu v jiné třídě, popř. je situace řešena prostřednictvím třídních nebo školních zdrojů (graf 11). Jako jiná řešení respondenti uváděli, že rodiče žáka omluví z vyučování, žák má ve škole jinou činnost, škola řeší situaci individuálně nebo učitel uhradí vstupné sám. Se situací, se nikdy nesetkalo pouze 11 respondentů tj. 7 %.

graf 10 Maximální vhodná výše vstupného

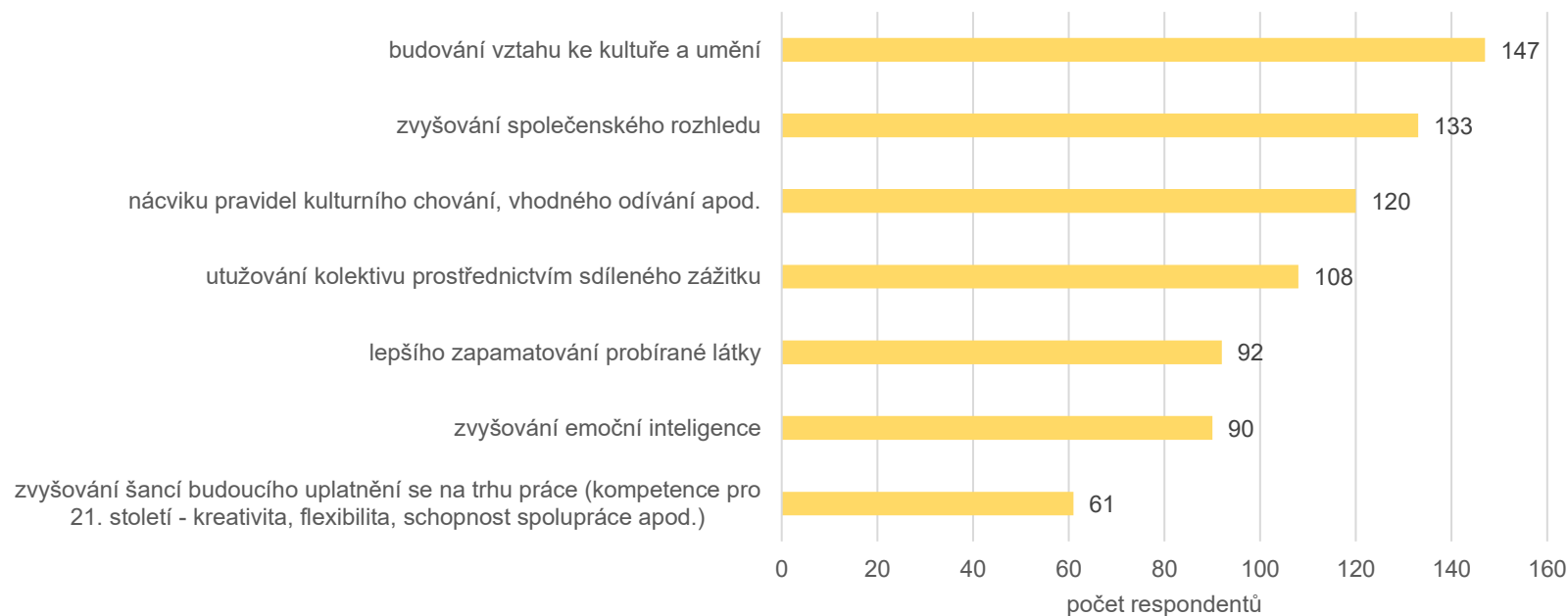

graf 11 Řešení situace, kdy se žák z ekonomických důvodů nemůže dovolit návštěvu kulturního programu se školou

Návštěva kulturního programu je dle respondentů pro žáky důležitá zejména kvůli budování vztahu ke kultuře a umění a také zvyšování společenského rozhledu (graf 12). Jako jiné přínosy uváděli zástupci škol také možnost návštěvy kulturní akce i žáky z nepodporujícího a sociálně znevýhodněného prostředí a také považují výlety a exkurze za nejlepší prevenci šikany.

graf 12 Z jakého důvodu je pro žáky návštěva kulturní akce se školou důležitá?

5. Podněty a nápady

Na závěr dotazníku měli respondenti možnost uvést další podněty pro řešení či nápady:

- Komentované prohlídky galerií, výstav, výstavy zaměřené na dětského diváka – didaktické výstavy v oblasti umění, hudby, umělecká filmová tvorba pro studenty, koncerty pro žáky atd. (Mladá Boleslav)
- Nejvíce by pomohlo neomezení počtu žáků na 25 pro lektorovaný program. (Mělník)
- Možnost navštívit více kulturních programů během školního roku s více třídami.
- Mohl by existovat fond pro případ, že student nemůže navštěvovat kulturní akce z důvodu sociálně tíživé situace.
- Většina kulturních akcí, kterých se naši žáci účastní, se konají mimo naše město. (Čáslav)
- Spojujeme s žáky v DM kulturu s charitativní činností-projekt je velmi přínosný a zajímavý (Horky nad Jizerou)
- Vše se unifikuje, učitel nemá prostor pro vlastní kreativitu. Zrušme ŠVP a vraťme se k osnovám. Víc úřadujeme než učíme.
- Vyšší dotace hodin, v rámci kterých je možné tyto akce navštěvovat (literatura, dějepis, občanská nauka...).
- Možnost veřejných generálních zkoušek v divadle. (Příbram)

6. Souhrn zjištění kapitoly

- Nabídku kulturního programu hodnotí zástupci škol průměrnou známkou 2,7.
- Nejvíce navštěvují školy divadlo a památky, nejméně naopak živou hudbu.
- Nejvíce by respondenti uvítali zvýšení frekvence navštěvování divadla a živé hudby, dále literárních akcí. Nejvíce jsou respondenti spokojeni s četností návštěv muzeí nebo památek.
- Nejvíce jsou zástupci škol spokojeni s kvalitou nabízeného programu v oblasti divadla, památek a muzeí.
- Nejméně spokojeni jsou s kvalitou nabídky živé hudby a akcemi spojenými s folklórem a řemesly.
- Informace o kulturní nabídce školy preferují získávat e-mailem a reklamními letáky či plakáty, tj. být aktivně osloveni, jenom 10 % škol preferuje sledování webových stránek institucí.
- Nejdůležitějšími faktory pro výběr kulturního programu jsou termín konání akce a dopravní dostupnost. Jako převážně důležité jsou však hodnoceny i všechny ostatní faktory – předchozí dobré zkušenosti s poskytovatelem kulturního programu, recenze, cena vstupného i soulad programu s aktuální probíranou látkou, jediný mírně slabší faktor je způsob úhrady vstupného.
- Školy nejčastěji navštěvují kulturní akce ve městě, kde se škola nachází, a v Praze. Do Prahy jezdí alespoň jednou ročně téměř všechny školy, většina z nich i vícekrát, nejčastěji pak školy umělecké. Další nejčastější formou je konání kulturního programu přímo ve škole. Téměř 70 % navštěvuje alespoň jednou ročně kulturu jinde v ČR a téměř 40 % respondentů v zahraničí, pravidelně do zahraničí jezdí jen školy, jejichž součástí je i vyšší odborná škola.
- Největšími bariérami v návštěvnosti kulturních akcí jsou komplikovaná doprava na akci, příliš vysoká cena vstupného nebo vytížení školy jinými aktivitami a nedostatek času na návštěvu kulturního programu.
- Maximální výše ceny vstupného by se měla dle respondentů pohybovat do 100 Kč, což uvedlo 67 % respondentů. Celkem 21 % uvedlo, že by měla být maximálně do 60 Kč.
- Pokud si žák nemůže z finančních důvodů dovolit návštěvu kulturní akce se školou, je nejčastější formou řešení to, že žák zůstane během programu v jiné třídě, popř. je situace řešena prostřednictvím třídních nebo školních zdrojů.
- Návštěva kulturního programu je pro žáky dle respondentů důležitá zejména kvůli budování vztahu ke kultuře a umění a také zvyšování společenského rozhledu.
- Jako další podněty a nápady respondenti uvádějí komentované prohlídky a výstavy pro dětské a mladé diváky, neomezování počtu návštěvníků na 25 (tzn. méně, než je žáků ve třídě), potřebu fondu pro úhradu vstupného v případě, že si jeho úhradu žák nemůže dovolit, vyšší hodinovou dotace pro návštěvu více programů s různými třídami a možnost veřejných generálních zkoušek v divadle, respondent z Čáslavi uvádí, že většina kulturních akcí, jichž se žáci účastní, se koná mimo město.

Hodnoty

- Spokojenost s nabídkou v oblasti divadla, památek a muzeí. Jedná se zároveň o nejnavštěvovanějšími typy kulturního programu.
- Kulturní program ve městě, kde se škola nachází, navštíví pravidelně, několikrát v roce nebo alespoň jednou v roce cca 95 % škol, stejně tak v Praze.
- Velká část škol se snaží prostřednictvím třídních, školních nebo mimoškolních zdrojů řešit situaci, kdy si žák nemůže z finančních důvodů dovolit návštěvu kulturního programu.

Problémy

- Nejnižší spokojenost je s nabídkou živé hudby a akcí spojených s folklórem a řemesly. Živá hudba je také nejméně navštěvovaným kulturním programem.
- Největší bariérou při navštěvování kulturních akcí je komplikovaná doprava na akci, je zároveň druhým nejdůležitějším faktorem pro výběr programu, který školy s žáky navštíví (v porovnání s Prahou směřují školy jinam do ČR podstatně méně, 35% vůbec a 45% jenom jednou v roce)
- Mezi školy, které uvádějí, že nenavštěvují vůbec program ve městě, kde se škola nachází, v Praze nebo jinde v ČR patří střední školy nebo učiliště.
- Druhou největší bariérou je příliš vysoká cena za vstupné pro žáky, třetím je vytížení školy jinými aktivitami a nedostatek času na návštěvu kulturního programu.
- Nejčastější řešení situace, pokud si žák nemůže z finančních důvodů dovolit návštěvu kulturního programu je, že zůstane v jiné třídě a programu se nezúčastní. Pouze 7 % respondentů se neseťkalo se situací, že by se žák nemohl z ekonomických důvodů zúčastnit kulturní akce.
- Jenom 10% škol preferuje získávání informací z webových stránek kulturních institucí, vysoká závislost na aktivním oslovení škol ze strany institucí dle preferovaného způsobu oslovení.

Příloha č. 1: Seznam škol a počet respondentů

Škola	Počet respondentů
Střední odborné učiliště, Hubálov 17	1
ZUŠ F.A.Šporka Lysá nad Labem	1
Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Příbram II, Hrabáková 271	1
Gymnázium Františka Palackého, Neratovice, Masarykova 450	1
Střední škola a Základní škola Beroun, Karla Čapka 1457	1
Gymnázium Karla Čapka, Dobříš, Školní 1530	1
Střední škola designu a řemesel Kladno, příspěvková organizace	1
Gymnázium, Čelákovice, J. A. Komenského 414	1
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Kladno, Havířská 1141	1
Gymnázium, Kladno, nám.Edvarda Beneše 1573	1
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Příbram I, Jiráskovy sady 113	1
Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Mladá Boleslav, příspěvková organizace, Gymnázium, Mladá Boleslav, Palackého 191/1	1
Střední zdravotnická škola, Beroun, Mládeže 1102	1
Střední lesnická škola a Střední odborné učiliště, Křivoklát, Písky 181	1
Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady, příspěvková organizace	1
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Beroun - Hlinky, Okružní 1404	1
VOŠ a SOŠ Březnice	1
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Městec Králové, T. G. Masaryka 4	1
Základní škola a gymnázium Navis	1
Dětský domov, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Nymburk, příspěvková organizace	1
Základní škola a Praktická škola Kutná Hora, příspěvková organizace	1
Gymnázium Říčany, příspěvková organizace	1
Základní škola a Praktická škola, Kostelec nad Černými lesy, K Jatkám 748	1
Integrovaná střední škola hotelového provozu, obchodu a služeb, Příbram, Gen. R. Tesaříka 114	1
Základní umělecká škola	1
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Jílové u Prahy, Šenflukova 220	1

Škola	Počet respondentů
Základní umělecká škola Jana Ladislava Dusíka, Čáslav	1
BOLESLAVSKÁ SOUKROMÁ STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A GYMNÁZIUM, s.r.o., Viničná 463, Mladá Boleslav 29301	1
Základní umělecká škola Kutná Hora	1
Gymnázium, Český Brod, Vítězná 616, Gymnázium Český Brod	1
Základní umělecká škola Zruč nad Sázavou	1
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kladno, Dubská	1
Základní umělecká škola, Kralupy nad Vltavou, okres Mělník, příspěvková organizace	1
Soukromá střední zdravotnická škola Mělník, o.p.s.	1
Základní umělecká škola, Mladá Boleslav, příspěvková organizace, 17. listopadu 1325, Mladá Boleslav	1
Gymnázium Hostivice, příspěvková organizace	1
Základní umělecká škola, Votice, Malé náměstí 362	1
Střední odborné učiliště Slaný, příspěvková organizace	2
Střední odborné učiliště stavební, Benešov, Jana Nohy 1302	2
Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Příbram IV, příspěvková organizace	2
Gymnázium, Mladá Boleslav, Palackého 191/1	2
Gymnázium Mnichovo Hradiště, příspěvková organizace	2
Gymnázium, Příbram, Legionářů 402	2
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště dopravní Čáslav, Aug. Sedláčka 1145/2	2
Střední škola letecké a výpočetní techniky, Odolena Voda, U Letiště 370	2
Dvořákovo gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Kralupy nad Vltavou, Dvořákovo náměstí 800	2
Střední odborné učiliště, Nové Strašecí, Sportovní 1135	2
Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Královická 668	2
Střední odborné učiliště společného stravování, Poděbrady, Dr. Beneše 413/II	2
Střední odborná škola stavební a Střední odborné učiliště stavební, Kolín II, Pražská 112	2
Střední průmyslová škola stavební, Mělník, Českobratrská 386	2
Gymnázium, Kolín III, Žižkova 162	2
Obchodní akademie, Lysá nad Labem, Komenského 1534	3
Gymnázium Václava Hraběte, Hořovice, Jiráskova 617	3
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kutná Hora, Masarykova 197	3

Škola	Počet respondentů
Střední škola služeb a řemesel, Stochov, J. Šípka 187	3
Gymnázium Dr. Josefa Pekaře, Mladá Boleslav, Palackého 211	3
Obchodní akademie a Vyšší odborná škola, Příbram I, Na Příkopěch 104	3
Střední škola designu Lysá nad Labem, příspěvková organizace	3
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horky nad Jizerou 35	3
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Březnice, Rožmitálská 340	3
Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Sedlčany, Nádražní 90	3
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Čáslav, Přemysla Otakara II. 938	4
Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Kladno, Jana Palacha 1840	4
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762	4
Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kladno, Cyrila Boudy 2954	4
Střední odborná škola a Střední zdravotnická škola Benešov, Černoleská 1997	4
Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191	4
Střední odborné učiliště, Sedlčany, Petra Bezruče 364	4
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Nymburk, Soudní 20	5
Základní škola a Praktická škola, Český Brod, Žitomířská 1359	5
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Kolín, Karoliny Světlé 135	6
Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Čáslav, Masarykova 248	6
Gymnázium Jana Palacha, Mělník, Pod Vrchem 3421	10
Celkový součet	157